

EN TIDNING OM OCH AV FRYSHUSET GYMNASIUM / NR 3

Frysen

Prinsessparet besöker Fryshuset, Greta Thunberg får Carlbergpriset och Homayon Ansari berättar om sitt miljöintresse.

Klädstilar på Fryshuset

Tove och Alma har intervjuat elever på Fryshuset gymnasium om stilar och kläder.

Nr 3, 2019

Fryshuset

Mårtensdalsgatan 2-8
120 30 Stockholm
T-Bana Gullmarsplan

Ansvarig utgivare

Rektor Gunnar Holm

Grafisk form

Spektra

Fotograf

Simon Engholm,
Viktor Gårdsäter

Tryck

Trydells

Hemsida

www.frysen.se

06 Nyheten

Språkintröduktion fick tillfälle att träffa kronprinsessan Viktoria och hennes prins Daniel.

10 Stilar på Fryshuset

Tove och Alma har intervjuat elever på Fryshuset gymnasium om stilar och kläder.

13 Poetry Slam

Poetry Slam grundades förrförra terminen som ett projekt enbart för plan fyras ES elever.

16 Grön entreprenör

På Fryshuset tas just nu flera steg i riktning mot en grönare framtid.

19 Powerhouse

Michelle Latif är en 20-årig dansare från Stockholm, en tjej som redan nu lever motsatsen till ett inrutat liv.

20 Carlbergpriset

Noemi Ticoalus om Fryshuset gymnasiums grundare, Anders Carlberg, och Greta Thunberg tilldelas dennes hederspris.

24 Musikproduktion

Axel Lindroth går på Fryshuset Gymnasium med passion musik-produktion.

26 Kära klasskamrater...

Shakira Nabatanzi skriver om hur hon diskriminerades har elever och lärare i grundskolan.

28 Dans

Bildreportage från Fryshuset gymnasiums dansinriktning.

32 Lärare: Olof Enqvist

Frysens redaktion träffar Olof Enqvist, uppskattad lärare i historia och filosofi.

34 Garderoben

Frysen mötte upp Shelby i skolbiblioteket en tisdagseftermiddag. Hon satt och åt en kalkonmacka från skolans café.

Fråga redaktionen

Frysens innehåll är skapat av elever på Fryshuset gymnasium – de bildar tidningens redaktion. De får introducera sig genom att svara på ett par frågor:

1. Ditt favoritställe att hänga på raster?
2. Dina tre favoritlåtar just nu?

**Samtliga medverkande i det här numret
hittar ni på Frysen.se**

Isabella Nylin

1. Jag brukar oftast bara hänga i klassrummen innan en lektion.
2. *Drug* av Simple Creatures, *Counting Stars* av Aelonia, *Crushed* av Parkway Drive.

Maja Bergström

1. Muren & grupprum.
2. *Stay away from my friends* av Pierce the veil, *Look what you made me do* av Taylor Swift, *Electronic <3 beat* av The neverdies.

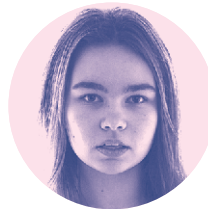
Saga Sellin

1. Matsalen.
2. *Settling* av Summer Walker, *Guns and roses* av Lana Del Rey och *I'll be seeing you* av Billie Holiday.

Ronya Duydu

1. Någonstans där jag kan plugga som biblioteket eller klassrum.
2. *Tappat* av Viktor Leksell, *Chain Gang* av Sam Cooke och *She used to be mine* av Sara Bareilles.

Celina Lofström

1. Jag har inte riktigt någon favoritställe, men jag gillar att mest hänga i huvudbyggnaden när jag har tid. Jag gillar också att hänga på femte våningen i tegelhuset så jag är nära nästa lektion.
2. *Strip* av Little Mix, *Chances* av Backstreet boys, *God is a woman* av Ariana Grande.

Alma Bergman

1. Mitt favoritställe att hänga på är soffan utanför bildsalen.
2. *Hanna från arlov* av Nationalteatern, *Ce Jue* av Yelle och *The Liquidator* av Harry J Allstars.

Tove Göransson

1. Biblioteket, väldigt underskattat!
2. *Pet Semetary* av Ramones, *You may love someone*, *S Pousette* och *Hjärtan slå* av Tant Strul.

Carolina Oldertz

1. Jag brukar mest hänga utomhus, exempelvis på lunchraster.
2. *Walk* av Comethazine, *Fricktown* av Fricky och *Dubbelt upp* av ODZ.

Prinsessparet till Fryshuset

Text: IMSPR/Fryshuset gymnasium
Foto: Simon Engholm

Vad vore sagornas värld utan berättelser som Snövit och Askungen? Eller en värld utan prinsessor och prinsar.

Vi på språkintrödnktion fick tillfälle att träffa de riktiga personerna bakom titlarna. Kronprinsessan Viktoria och hennes prins Daniel.

Torsdagen den 21/2 var det dags för Reza, Jalaluddin och Mohammad att efter en lång och nervös väntan få träffa och byta några ord med högheterna.

Under mötet utbyttes erfarenheter och prinsessparet var mycket imponerade över elevernas språkutveckling. Prins Daniel serverade eleverna kaffe och kaka. ●

Reza, Jalaluddin och Mohammad från Språkintrödnktion fick träffa prinsessparet när de besökte Fryshuset.

**Ungdoms-
mottagningen**
+
Fryshuset
=
sant

I mars börjar ungdomsmottagningen ha mottagning här på Fryshuset. Varannan onsdag mellan kl 9:00–10:00!

Det kommer vara drop in och alla ungdomar är välkomna!
Behöver du preventivmedelsrådgivning, samtal, göra graviditetstest eller testa för könssjukdomar så kom förbi biblioteket följande datum:

13/3, 27/3, 10/4, 24/4, 8/5, 22/5, 5/6

Frysen.se

Mathilda och Carolina listar de senaste inläggen från Fryshuset gymnasiums blogg, Frysen.se.

Bokhörnan

Snart på Frysen.se

Missa inte vår nya podd Bokhörnan, där vi nördar ner oss i olika böcker! Håll utkik på **Frysen.se** eller följ oss på Instagram, **@bokhornanpodden**, för att se när vi lägger upp första avsnittet.

Gunnar

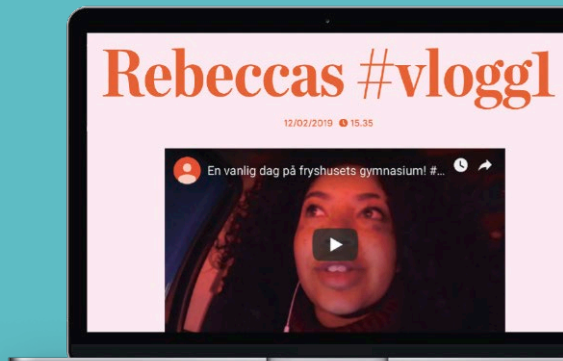
Snart på Frysen.se

Svårt att hitta på Fryshuset? På **Frysen.se** kan du se intervjun med Rektor Gunnar om skolans nya skyltning.

Rebeccas vlogg

frysen.se/rebeccas-vlogg-1/

Rebecca går årskurs 2 på Estetiska programmet. På hennes vlogg kan du följa henne en dag på skolan.

Stilar på Fryshuset

Tove och Alma har intervjuat och filmat elever på Fryshuset gymnasium om stilar och kläder.

Kolla in dom på frysen.se!

LEA, 18 ÅR

“Oftast väljer jag kläder efter hur jag mår, om jag är trött har jag gärna en stor hoodie.”

SAMIRA & ELLA, 17 & 18 ÅR

“Jag vill hitta en balans mellan maskulint och feminint kodade kläder.”

JONATHAN, 17 ÅR

“Jag ganska lättpåverkad av andra.”

VANILLA, 17 ÅR

“Min stil är lite bohemisk och grunge. Jag inspireras av 60-, 70- och 80-tal.”

MEYMUNA, 19 ÅR

“När jag vill att
nånting ska synas så
gör jag det fullt ut.”

Bokklubben

Av Moa Linder

The Hate U Give

Angie Thomas

En kväll händer någonting riktigt fruktansvärt – Starrs barndoms-kompis Khalil blir ihjälskjuten av polisen. Som många liknande fall är det inte många som tror på att Khalil var obebäpnd och han målas upp som en gangster med alla möjliga sorters problem. Starr börjar kämpa för att ge honom rättvisa utan att utsätta sig själv eller sin familj för alldeles för stor fara, men det är allt annat än enkelt. För någon med ganska många privilegier var denna bok en riktigt omtumlande ögonöppnare, helt klart en bok som alla borde läsa.

Inuti huvudet är jag kul

Lisa Bjärbo

17-åriga Liv är superblyg, hon vågar verkligen inte prata med någon utom sin pappa. Därför blir det extra jobbigt för henne när de flyttar från Stockholm till det lilla samhället Ingelstad utanför Växjö, ett sånt samhälle där alla märker när någon ny kliver på bussen. Liv ställs inför den ena utmaningen efter den andra och till slut blir det bara för mycket. En lite kortare bok som till stor del utspelar sig inuti Livs huvud, och jag tror att de flesta på ett eller annat sätt kan känna igen sig i henne.

Slutet

Mats Strandberg

Det är bara en månad kvar innan kometen Foxworth slår ner på jorden och utplånar allt liv. Människorna tar inte det här lätt, och meningslösheten växer sig allt starkare. Varför gå till skolan och jobbet när man ändå ska dö snart? Under bokens gång får vi följa Simon, vars sista månad blir allt annat än så bra som han har hoppats, och Lucinda, som försöker behålla minnet av människan genom att skriva meddelanden till utomjordingar via appen TellUs. Hela tiden jagas man av frågan Vad skulle jag göra om jag bara hade en månad kvar att leva?

POETRY SLAM

Text: Alice Jarlöv Illustration: Zamin Schager

Race

A person's whole future is decided by his race.
Why should shit be different all because the color of your face

Children learning of their grandparents past,
learning that a police siren means "run fast"

Because you don't have to be guilty to be sentenced to life
of hate for no reason that makes it hard to survive

in this world we call home we don't work for the same rent
cause while it's cheap on the main floor, the price increases in the basement

If you're not running from the hatred you have to run from the cops
all cause the color of your skin, no matter what won't come off

Race shouldn't be something that divides us like this
What if we all looked the same – would we still talk with our fists?

I think so cause even if it is colour we see
It's not your features or size that's creating this crease

So what is it, what's fueling this hatred burning
what's making people feel this wretched hunger and yearning

For pushing people down, to feel better about themselves
Saying some people are human and some are just there to help

Help the humans achieve their goals and reach a nirvana
It shouldn't be different for someone just because you're a foreigner

Everybody is human regardless of your skin
but I wouldn't be so sure that that's a good thing

Cause it's the humans that are killing and polluting our earth
So maybe instead of killing each other, help to give birth

to a new world, a good world, a happier place
one that doesn't care about your color and race

Poetry Slam grundades förrförra terminen som ett projekt enbart för plan fyra ES elever. I år försökte vi oss på att ha det över hela skolan. I och med detta pilotprojekt som skedde i år så har anordnarna lärt sig en hel del och det kommer att ske en del förändringar inför nästa Poetry Slam HT 2019.

Tanken är att skapa ett estetiskt projekt för hela skolan där alla får chansen att uttrycka sig i skriven form. Eleverna får ett aktuellt tema som de ska uttrycka i sin dikt. Inlämning är anonym och vinnaren väljs innan juryn vet vem det är som skrivit vinnardikten. ●

Böcker som blivit serier

Av Ronya Duydu

Som en hängiven filmnörd och växande bokorm vill jag punktera skillnaden mellan att läsa en bok och se filmatiseringen av boken. Nyligen läste jag boken *Tjänarinnans berättelse*. Förutom att jag fann mig själv sluka sida efter sida märkte jag utveckling hos mig själv. Inte länge efter att jag läste boken upptäckte jag att mitt

ordförråd förbättrades. En tv-serie aktiverar inte mycket i hjärnan men att läsa kräver både fokus och läsförståelse.

Här kommer några exempel på filmatiserade böcker för er som ändå inte har lust att läsa flera hundra sidor.

The handmaid's tale

Margaret Atwood

I det framtida dystopiska USA med det nya namnet Gilead har kristna fundamentalister tagit över. Kvinnor blir rättslösa och får varken läsa eller skriva. De anses endast till värde som tjänarinnor. Det vill säga statliga föderskor åt samhällets elit. Boken följer en av tjänarinnorna vid namn Offred.

En serie med samma namn som boken publicerade 2017 och väckte snabbt debatt bland tittarna. Teman som verkar mer relevant än någonsin lockar unga som äldre. Både boken och serien är intresseväckande, brutal och framför allt aktuell.

Orange Is The New black

Piper Kerman

Serien är baserad på författarens egna memoarer från hennes fängelsetid. Som 24-åring inledde Kerman ett romantiskt förhållande med en kvinna som blev hennes väg in till narkotikahandel

och penningtvätt. Hon hamnade på ett kvinnofängelse precis som huvudkaraktären i serien som även hon heter Piper.

Inte en av mina personliga favoritserier men en av de få populära mainstream-serierna som lyfter viktiga samhällsfrågor. Ämnen som rasism, feminism och HBTQ-rörelsen genomsyrar hela serien. Ett bra tillfälle att läsa boken nu när serien sänder sin sista säsong.

Thirteen reasons why

Jay Asher

Efter att tonåringen Hannah Baker begått självmord skickas kassetband till tretton personer som på ett eller annat sätt orsakat hennes död. En som hittar banden är vännen Clay som inser att även han är en av de tretton personerna.

Boken som släpptes 2007 gjordes till en serie tio år senare och blev genast en ungdomshit. Relaterbara karaktärer och ett känsligt tema som psykisk ohälsa missade inte många tonåringar. Dessutom är en av producenterna den populära sångerskan Selena Gomez.

Lika snabbt som serien hyllades växte även kritik fram. Skaparna anklagades för att skönmåla självmord samtidigt som flera skolor märkte en ökning av självmord- och självskaдебeteenden hos elever.

Ett grönare avtryck

Miljöångest. Naturkatastrofer. Politiker, storföretagare och vanliga människor som inte verkar ta problemet på allvar. Jorden mår inte bra och det är nu viktigare än någonsin att vi alla drar vårt strå till stacken för att hjälpa den. På Fryshuset tas just nu flera steg i riktning mot en grönare framtid.

Text: Moa Linder Foto: Simon Engholm

– **Det bästa som Fryshuset** gör för miljön skulle jag nog säga är att man har försökt digitalisera många av ämnena, i alla fall på naturprogrammet, vilket har resulterat i att man använder mindre papper, säger Homayon Ansari, som studerar passionen grön entreprenör på naturvetenskapsprogrammet.

Homayon och hans klasskompisar sysslar med odling, företagande och hållbar utveckling, allt för att lära sig hur man blir framgångsrik inom företagsvärlden samtidigt som man lär sig att ta hand om miljön. Det kan till exempel handla om att framställa tvål, eller att få lära sig att marknadsföra en produkt i sociala medier.

– Tvålprojektet är nog det roligaste projektet vi gjort. Vi fick göra miljövänlig tvål, det vill säga bara med hjälp av naturliga och miljövänliga ingredienser. Det som gjorde projektet så kul var

att vi fick läsa på om tvålens historia, hitta olika recept och helt enkelt testa oss fram tills vi hittade den bästa tvålen.

Homayons miljöintresse har alltid funnits där, men det växte när han började på grön entreprenör och faktiskt kunde bli insatt i problemen på riktigt. När han går ut trean planerar han att fortsätta sina studier på universitetet, och kanske kan det ge honom verktygen att uppfinna det han allra helst skulle vilja uppfinna; en apparat som kan absorbera en oändlig mängd växthusgaser på ett billigt och effektivt sätt.

Det kanske låter som rena drömmen, kanske en aning ouppnåelig, men för jorden och framtidens skull får vi hålla tummarna för att det är en sån där dröm som faktiskt kan gå i uppfyllelse. ●

”Homayon och hans klasskompisar | sysslar med odling, företagande och hållbar utveckling.”

POWERHOUSE
EN DEL AV FRYSHUSET

Hon vill förändra världen genom dans

Jag vill vara någon som gör skillnad,
jag vill inte leva ett fyrkantigt liv.

Text och foto: Powerhouse

Michelle Latif är en 20-årig dansare från Stockholm, en tjej som redan nu lever motsatsen till ett inrutat liv. Hon är danslärare, social entreprenör och siktar på en karriär inom medicin – med en rätt annorlunda förebild:

– Min läkare. Jag har kämpat med olika sjukdomar så länge jag kan minnas. Men jag ser inte mig själv som sjuk. Visst har jag begränsningar i vardagen, men det gör mig ingenting. Det är istället det som motiverat mig väldigt mycket. Det finns folk som har det värre och det är dom jag vill kunna hjälpa.

I sommar kommer hon tillsammans med Powerhouse och Fryshuset hålla ett dansevent i Rålambshovsparken.

– Jag har dansat hela mitt liv, velat sprida glädjen jag känner för dansen till andra människor.

I samband med detta vill jag samla in pengar till Ronald Mcdonald hus så att fler sjuka barn får en plats att bo på tillsammans med sina föräldrar.

Michelle kontaktade Powerhouse i höstas för att få hjälp med att starta igång sitt projekt.

– Det viktigaste jag fått från Powerhouse är att ni tror på min idé. Att ni tror på att det kommer funka, och att jag får handledning på hur jag ska göra allt. Annars hade allting bara varit en stor sörja.

Jag frågar vilket tips hon vill skicka med till andra som vill starta egna projekt.

– Våga. Våga tro på att du kan göra det. Det är svårt för man kanske tror att man måste vara en viss typ av människa eller ha vissa typer av kontakter för att kunna göra det man vill göra. Men så behöver det inte vara, man måste ju börja någonstans. ●

Powerhouse

Handledning: Hos Powerhouse får du som vill göra ett event, starta företag eller driva projekt handledning och coaching. Vi hjälper dig att söka pengar, göra projektplan och skapa marknadsföring.

Inspirationsevent: Hos Powerhouse kan du komma för att bli inspirerad. Vi håller inspirationsevent och bjuder in föreläsare som berättar om sin väg.

Minikurser: Då och då håller Powerhouse kurser i entreprenörskap. Håll utkik på Fryshusets instagram [@Fryshusetsthlm!](https://www.instagram.com/Fryshusetsthlm/)

Entreprenördagen 2019: I vår kommer Powerhouse arrangera en dag där unga får möjlighet att tävla med sina idéer och vinna fina priser. Kontakta Powerhouse på powerhouse@fryshuset.se eller på [fryshusetpowerhouse.se](https://www.fryshusetpowerhouse.se)

”Jag har dansat hela mitt liv, velat sprida glädjen jag känner för dansen till andra människor.”

CARLBERGPRISET

Han startade Fryshuset

Text: Noemi Ticoalu Foto: Jens Assur

Flera personer i min släkt har haft en lång historia med Fryshuset och Anders Carlberg. Bland annat träffade mina pären varandra på Fryshuset någon gång på 80-talet. Min farmor kände Anders på 70-talet via politiskt engagemang. Min morbror Roger Ticoala var bland de första som hängde på Fryshuset. Han minns Anders såhär:

– Det var det Carlberg jobbade hårt för, att ungdomar med trasigt förflutet eller som kände ett utanförskap kunde känna en trygghet, att få en plats där de kunde säga att de hörde hemma på, att man kunde andas ut för en sekund, att man fick växa upp och känna att man blev vuxen på ett respektfullt sätt.

Jag ställde också några frågor till min mamma, Rosanna Ticoalu som var med under dom första åren på Fryshuset och kände Anders Carlberg.

Vad tror du fick Anders att starta Fryshuset?

– Han ansåg att ungdomar är framtiden och att man ska satsa på dom. Och att han framförallt ville skapa en mötesplats där olika typer av människor kunde samlas i något gemensamt som sport och musik. Det är så jag har uppfattat hans vision.

Har du några roliga minnen från dom första åren på fryshuset?

– Jag började hälsa på och hänga på fiket samtidigt som skinskallarna (den tidens nynazister), det var häftigt eftersom invandrare och skinnskallar hamnade i allvarliga bråk, men på

← Basket är en av de första aktiviteterna som Anders Carlberg införde på Fryshuset.

Foto: Privat

Fryshuset blev det en annan atmosfär. Fryshuset var mitt andra hem, jag fick bli vuxen här och känna gemenskap.

– En annan sak jag minns var att det luktade kött i hissarna på det före detta Fryshuset vid Tegelviksgatan i Norra Hammarbyhamnen. Den byggnaden var från början ett gammalt Fryshus där man frös ner kött.

Vad tror du Anders skulle tycka om dagens Fryshuset?

– Det har jag faktiskt ingen aning om, men däremot tycker jag att hans verk har blivit en fantastisk plats genom åren. Hans namn och minne borde äras och hyllas mer, som till exempel att eleverna på Fryshuset Gymnasium borde veta vem han var och att Fryshuset är mycket större än vad man tror. Det kommer ju människor från andra delar av världen och kollar på Fryshuset. ●

Min morbror Roger Ticoalu med Anders Carlberg.
Foto: Expressen 1992.

Foto: Expressen

Anders Carlberg

Grundaren till Fryshuset var Anders Carlberg år 1984. Fryshuset startade som en fritidsgård från början speciellt inriktat med musik och basket, grundtanken var att ungdomar med utanförskap på olika sätt skulle få möjligheten att vara vilka de ville på en plats utan några som helst åsikter om religion, etnicitet eller politiska åsikter.

Anders fick mycket kritik senare efter att han hade låtit ungdomar med rasistiska åsikter att vara på frysen då han själv var emot rasism och högerextremism, men grundtanken var att alla skulle få en chans att lära känna varandra, även fast man hade en viss åsikt så behöver det inte betyda att personen var en ond individ.

CARLBERGPRISET

Världens yngsta miljöaktivist

Greta är en aktivist för miljön. Hon inledde en sittstrejk utanför riksdagshuset varje vardag fram till riksdagsvalet 2018 i syfte att få politiker att satsa mer på miljön. Än idag strejkar Greta varje fredag. Hon har fått människor världen över att ansluta sig och har på så sätt skapat en rörelse.

Text: Saga Sellin Foto: Simon Engholm

Intressant tanke – att eftersom de vuxna skiter i vår framtid (alltså klimatet) så kan vi lika gärna också göra det (med skolan, om vi inte har en beboelig planet, vad är då meningen med att gå i skolan?) Hur väcktes denna idé hos dig?

– Det var några ungdomar i USA som vägrade gå till skolan på grund av skolskjutningar, då var det någon jag kände som sa: tänk om man skulle göra det fast för klimatet? Då nappade jag på den idén och försökte få folk med mig, men det var ingen som ville. Så jag fick göra det själv.

Varför valde du just att skolstrejka?

– För jag ju inte har någon rösträtt. Skolan är obligatorisk och vi har skolplikt i Sverige. Att skolstrejka är ett sätt att göra min röst hörd.

Vilken roll hade sociala medier för spridningen av ditt budskap?

– Jag använder dem mycket när jag försöker nå ut till människor. De har haft väldigt stor betydelse tror jag. Människor håller mycket på med sociala medier nu så det har hjälpt till med spridningen. Idag är det folk över hela Sverige som har anslutit sig, och även i världen.

Hur känns det att du haft så stor påverkan på många människor?

– Det känns väldigt häftigt. Man är aldrig för liten för att göra skillnad.

I och med att även dina föräldrar tagit ställning i klimatfrågan, de har till och med släppt en bok där de skriver om det, hur såg de på att du strejkade? Blev de stolta?

– Jag vet inte, en förälders plikt är ju att få sitt barn till skolan så de blev nog inte så glada över det. Men de förstår varför jag gör det, och de kan inte stoppa mig från att göra det.

Nu går jag i alla fall i skolan alla dagar förutom fredagar.

Tror du att det här modet och passionen du visade prov på när du skolstrejkade finns inom alla människor? Finns en "Anders Carlberg-anda" inom alla människor?

– Ja det tror jag. Det är bara att hitta den – för den finns hos alla. Om det är något man verkligen brinner för så kan man engagera sig i det. Det är speciellt viktigt att som ungdom engagera sig i något och försöka göra skillnad. Tyvärr gör inte tillräckligt många det idag. ●

Greta Thunberg fick Anders Carlbergs minnespris för sitt miljöpolitiska engagemang.

Greta Thunberg

Namn: Greta Thunberg

Ålder: 16 år (född 2003)

Vad gjorde hon på Fryshuset? Blev tilldelad Anders Carlberg minnespris, utsedd till "Årets unga förebild".

Andra utmärkelser: Bland annat utsåg Time Magazine Greta till en av de 25 mest inflytelserika tonåringarna 2018, och Världsnaturfonden WWF nominerade henne till "Årets unga miljöhjälte".

Fryshuset skapar morgondagens artister

Axel Lindroth går på Fryshuset Gymnasium med passion musikproduktion, han är en uppkommande artist som redan har släppt album samt fått uppleva hur det är att uppträda framför folk.

Text: Dante Friman Foto: Simon Engholm

Tror du att din passion Musikproduktion har hjälpt dig att växa som artist? Om det skulle vara så vad tror du det beror på?

–Ja det tro jag absolut! Både på och utanför lektionstid har det varit givande. Och med det menar jag att jag har lärt mig väldigt mycket bara på grund av att jag spenderat mycket tid med musiken. Bara i ren lektionstid har vi runt sju timmar i veckan men sen om man som jag håller på med det mycket utanför också så blir det en del tid. Och på grund av det så stöter man hela tiden på problem och då istället för att man ska sitta och googla eller YouTube fram några halvdana svar så kan jag direkt gå till min lärare och få ett svar som jag vet att jag kan lita på. Det skulle jag säga har varit mest givande.

Efter Fryshuset, vad är dina planer? Har du några mål och vad tror du det kommer krävas att nå dit?

–Planerna just nu är ganska oklara men jag inbillar mig ändå att jag har någon form av plan. Tanken är att jag ska jobba och göra musik och försöka få spelningar osv. Och köra på den så hårt jag kan. Jag är dock medveten om att saker inom musikbranschen kan gå ganska långsamt, kanske särskilt inom den typ av musik jag håller på med som är ganska underground. Målet är att jag ska kunna leva på musiken och att jag ska ha det som mitt huvudsakliga yrke. Jag tror att det kommer krävas mycket jobb, tid, tålamod och en del pengar för att nå det.

Musik är en väldigt stor industri, vad krävs det för att komma till toppen?

–Jag tror att det som krävs för att komma till toppen är kontinuitet. Jag brukar tänka att det som skiljer de bra från de bästa är att de bästa alltid är

bra, medans de som "bara" är bra inte håller en ständigt hög nivå. Utöver det tror jag såklart att kontakter är väldigt viktigt, kanske speciellt inom den mer nischade delen av industrin som jag håller till inom. Sen så klart så stämmer klyschorna dem med, hårt arbete, positivitet och en gnuttur är inget man ska se förbi.

Du har spelat live, hur var det?

–Ja jag har haft några liveframträdanden. De flesta har varit på skolbaler eller liknande, inget som jag personligen tycker är jätteupphetsande men lärorikt har det varit ändå. Utöver det har jag spelat på fotografiska museet en gång vilket jag tyckte var extremt roligt. Jag spelade med en kompis som har en del erfarenhet och det var en av de gångerna som ledde till att jag förstår mer vad musiken handlar om.

Ditt drömliv, hur skulle det se ut? Skulle musik fortfarande vara en stor del av ditt liv? Vad betyder musik för dig och varför tror du att det fastnar på folk så starkt?

–Mitt drömliv är nog en blandning av extravagans och ordinäritet. Musik är absolut en del av det, en stor del skulle jag säga. Jag vill livnära mig på det och om man som producent/DJ vill att det ska generera några pengar så tror jag att det blir nödvändigt att resa. Vilket jag också ser fram emot. Med en blandning av extravagans och exceptionellt menar jag att jag vill ha pengar nog för att försörja min familj men även kunna stödja saker som jag vill stödja i livet, att kunna ge till saker jag tror på är något jag vill ska vara en del av mitt liv i framtiden. ●

Axel Lindroth gör musik inom genren Techno/ Progressiv house. På senare tid har han även börjat experimentera med Indie och pop. Lyssna på Axels skiva på Spotify: Artist Axel Lindroth, skiva Cibola.

Kära klasskamrater...

Detta är en insändare till mina kära klasskamrater från grundskolan som bara tittade på medan jag gång på gång blev diskriminerad av både lärare och elever.

Text: Shakira Nabatanzi

Kära klasskamrater från grundskolan, hur kunde ni inte säga något när ni visste att det var fel? Hur kunde ni sitta tysta i klassrummet med blicken mot era bänkar när jag stod upp för mig själv med gråten i halsen? Hur kunde ni komma till mig senare för att berätta hur chockade *ni* var när det var *jag* som blev utsatt?

Jag kunde höra era tunga suckar varje gång jag sa till att jag tyckte det var jobbigt när läraren vid upprepade tillfällen använde sig av n-ordet. Ni tyckte att jag överdrev. "Hen säger ju inte ens det på negativt sätt". Det kom till den punkten där jag kände att jag kanske överdrev. Jag började jämt skämmas när jag sa till eftersom ingen annan

”När jag väl samlade modet till att säga åt er att sluta så sa ni att jag var ‘tråkig’ och att jag inte kunde ta skämt, men för mig var det inte roligt.”

var på min sida. En av Sveriges grundlagar är yttrandefriheten och jag använde min när jag sa till, så varför fick ni mig att känna att det var fel av mig att säga emot? Ni fick mig att tro att jag hade fel i att säga till och för det är ni rik.

Vi fick våra första biologiböcker på biologilektionerna. På framsidan av boken var det en apa. Min bordskompis brukade säga saker som; “det där är din pappa” eller “kolla där är du” och “du ser ut som den”.

En liknande situation hände på en historielektion. Vår lärare hade ett bildspel på slavar som visades på den stora whiteboarden. Bredvid mig satt en klasskamrat. Han tittade på skärmen och pekade sedan vände han sig till mig för att säga att det var jag som visades på tavlan. Han pekade på en svart slav och sa att det jag! Dessa två personer sa dessa saker tillräckligt högt för både lärare och elever att höra, men ingen sa till.

Under en lektion hade min föredetta lärare använt sig av ordet ‘n-bollar’ vilket jag tyckte var problematiskt och jag sa till. Istället för att inse hennes misstag så blev hon väldigt defensiv och började säga till mig hur hon fick använda sig av ordet eftersom hon var lärare och det ingick i hennes föreläsning. Läraren, jag och min nära vän från klassen diskuterade länge om detta medan resten av klassen satt tysta och rullade tummarna.

Efter att lektionen tog slut så kom några klasskamrater fram till mig och försökte förklara för mig hur chockade de var och att de tyckte att läraren hade fel. Jag blev rasande och frustrerad. Varför väntade du fram till efter att diskussionen var över för att stå på min sida? Varför sa du ingenting när gråten i halsen brände på mig? Kunde du inte sagt så där och då?

När det var dags att se på film under NO-lektionerna så minns jag att så fort gardinerna blockerade ljuset och lamporna var släckta så var det dags att ställa frågorna; “Vart försvann Shakira? Shakira vart är du?”. Ni skrattade och jag gjorde densamma i början men tillslut hörde jag det så pass ofta att det inte längre var “roligt”.

När jag väl samlade modet till att säga åt er att sluta så sa ni att jag var “tråkig” och att jag inte kunde ta skämt, men för mig var det inte roligt. Jag tror att det värsta för mig var att läraren kunde höra allt men att han aldrig sa till.

Enligt UNICEF så står det i punkt 2, barnkonventionen att; “Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.” När ni inte sa till vid alla dessa tillfällen så var det som att det var okej att låta mig diskrimineras.

Kära klasskamrater från grundskolan, nu i efterhand vet jag att jag var den som hade rätt att säga till vid varje tillfälle. Nu i efterhand vet jag att man ska stå upp för sig själv och andra även om det är jobbigt för att nu i efterhand förstår jag att det är bättre att säga något när jag vet att det är fel än att vara tyst. ●

DANS, ÅRSKURS 2

Into the woods

Foto: Matilda Onemo & Karolina Lenefors

Passion: Dans

De som går passion dans lär sig teknikerna klassisk balett, street-dans samt modern och nutida dans. Undervisning i improvisation och komposition ger dem möjlighet att utveckla sitt kreativa kunnande och bli skicklig på att skapa danskoreografi.

Olof Engqvist

Lärare i historia och filosofi.

Text: Celina Lövström
Foto: Simon Engholm

Olof och jag träffas i klassrummet Debbie Harry på plan 5 efter torsdagslektionen för en intervju om hans roll som lärare. Jag startar min inspelnings-app för att spela in samtalet.

Varför ville du just bli lärare på en gymnasieskola?

– Jag tror att jag som många andra började att läsa på universitetet och valde de ämnen jag var intresserad av. Jag läste historia. Ju längre tiden gick desto mer intresserad blev jag av idén att arbeta med ungdomar. Då tyckte jag att gymnasiet kändes som den rätta utmaningen.

Hur är det att undervisa estetelever?

– Det är en bra fråga. Det är otroligt intressant på ett sätt. Estetelever har ju en ganska stark individualitet. De är ganska starka individer, med intressanta och lite spretiga intressen. Det blir otroligt intressanta grupper av

individer som är olika i nästan allting, som har olika intressen och behov.

Olof har jobbat på Fryshuset gymnasium i ca åtta år. Jag frågar om han har något favoritminne från sin tid på skolan. Han tänker efter en stund och kommer fram till att han inte direkt har något favoritminne och menar att han egentligen uppskattar all tid med elever och kollegor.

– Efter en dag, när man tittar tillbaka och tänker att det här var kul: jag hade kul med eleverna. Jag hade kul med mina kollegor. Och det händer ofta, inte alltid. Om jag skulle sluta och tänka tillbaka på min tid på Fryshuset skulle tiden med elever och personal bli som ett favoritminne.

Du undervisar bland annat i historia. Har du någon del av historien som du tycker är roligare att undervisa om?

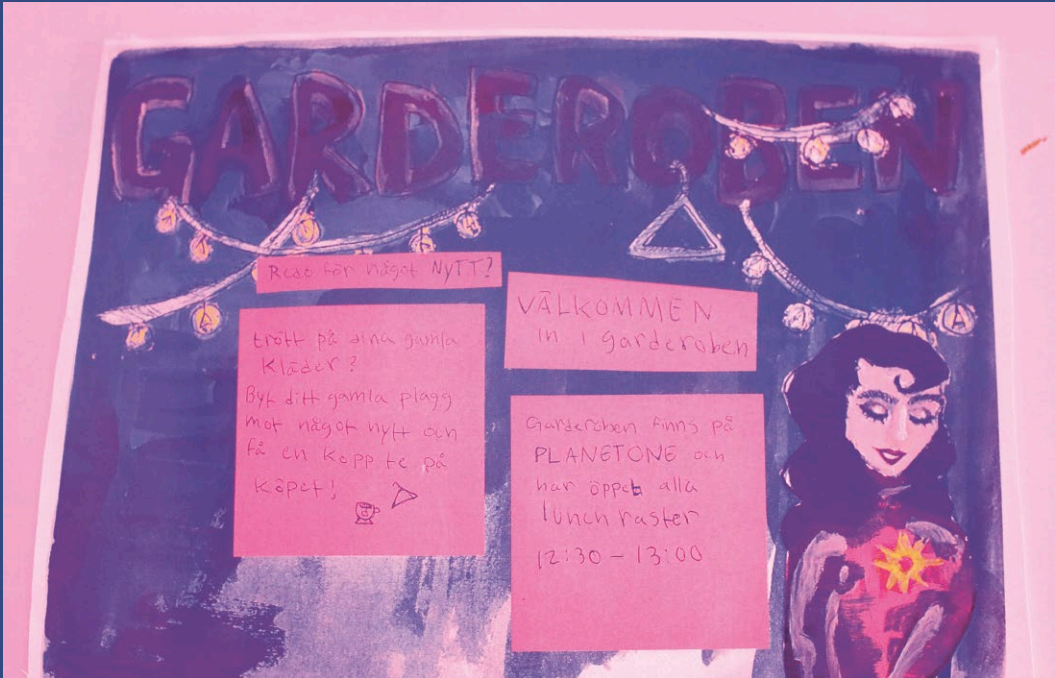
– Jag tänker att det nog inte spelar så stor roll vilken period, som slaveri, franska revolutionen eller antiken, man läser. Snarare kan man säga att alla delar av historien kan bli en favoritdel. Alla delar i ämnet kan bli intressanta.

Det finns en tavla av dig på plan fem och det finns knappar/pins, så det är ganska klart att eleverna uppskattar dig. Tavlan? Knapparna? Varför tror du att det är så? Olof funderar en lång stund innan han svarar. Han försöker att hitta de rätta orden.

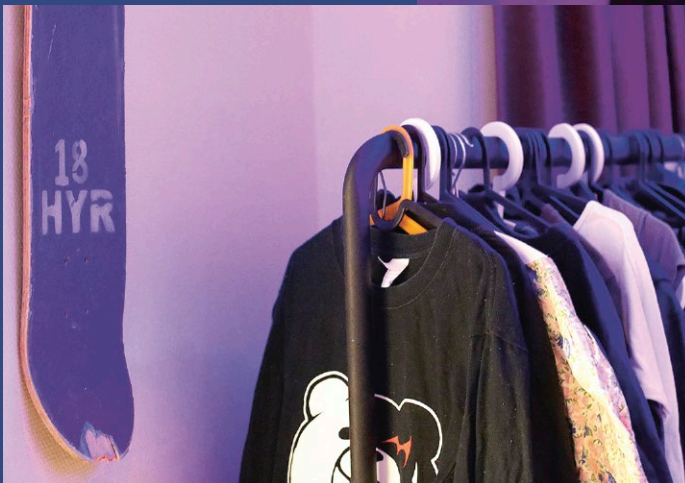
– Jag vet inte om det var ett skämt eller vad det var. Det blev ju så iallafall. Det var ju kul och smickrande med tavlan och pinsen. Jag tror överlag att vi lärare på Estet och de andra programmen är ganska uppskattade av eleverna på många sätt. Vi lägger ner mycket arbete på att skapa goda miljöer för eleverna. Kanske är jag en av de lärarna som gör det. Och sen kanske det bara blev så att det var jag som fick en tavla.

När den sista frågan är besvarad stänger jag av inspelningen. Intervjun är slut och jag tackar Olof. Jag stänger av datorn och lämnar rummet. Olof ska sitta kvar och jobba. ●

Garderoben hittar en på PLANET ONE och är öppen på lunchrasterna.

I Garderoben kan du byta dina gamla kläder mot andras. Perfekt för

INTERVJU

Garderoben

Jag mötte upp Shelby i skolbiblioteket en tisdags-
 eftermiddag. Hon satt och åt en kalkonmacka från skolans
 café. Hon har själv på sig kläder som hon berättar är från
 garderoben, en randig t-shirt i en varm ton.

Text och foto: Zamina Schager

Så vad är Garderoben?

– Asså det är typ en second-handaffär i skolan fast utan pengar. Jag har plast i min macka! I love plast. Så istället för pengar så är det andra kläder. Vart tog min andra tomat vägen?

Hur föddes idén?

– Det är väl mer att det är bra för miljön och vi gillar att secondhanda. Så vi blir inspirerade av alla secondhand-trippar. Sen finns det såklart elever som inte har råd så då är det bra. Det var alltså inte vår idé, det var engelskalärarens och vi sa ja för vi hade tråkigt. Vi hade inget annat att göra på rasterna. Är gurka den bästa grönsaken?

Hur ofta har ni öppet?

– Oftast varje dag förutom helger mellan 12.30–13.00. Nu måste jag välja mellan paprika eller tomat på mackan. Jag skulle kunna ta båda. Jag kör tomat. Nej, paprika.

Så ni gör det på er egna tid av eget initiativ?

– Ja vi har så tråkigt på rasterna så det är bra att ha någonting att göra så vi slipper tänka på de jobbiga sakerna som att livet inte har någon mening och att vi alla kommer dö. Det är bra att hålla sig upptagen. Fan va äcklig macka! Jag betalade 15 kr för den här.

Vad är syftet?

– Det är uppenbarligen bara

att byta kläder. Det där var en dum fråga. Det har inget syfte, bara att elever ska kunna få nya kläder och ha något kul att göra på rasterna.

Hur länge har ni hållit på med detta, hur länge är planen att det ska hålla på?

– För att quotea MC-Tim, Sveriges första rappare: “Jag ska hålla på tills jag slutar”. ●

50

av de personliga sakerna som jag hittills har lärt mig i gymnasiet.

Av: Shelby Lejonsol

- 1 Gymnasiet är inte alls likt högskolan.
- 2 Att gå två dygn utan sömn.
- 3 Välja ut en "mindre viktig klass" i veckan där jag tar igen den sömnen.
- 4 Längst bak i klassrummet närmast väggen är en bra plats att sova på.
- 5 Komma hem klockan 7 på morgonen efter ett rave.
- 6 Att alltid ta med mig extra skor till rave.
- 7 Att inte gå på rave.
- 8 Grupprojekt suger om du hamnar med fel personer.
- 9 Grupprojekt är skitkul med rätt personer.
- 10 Ha alltid en vän vars anteckningar du kan kopiera.
- 11 Ljuddämpande hörlurar är din vän.
- 12 Gå på en punkkonsert trots att jag verkligen inte gillar punk.
- 13 Att ha en crush på min vän.
- 14 Att prova dejta min vän.
- 15 Gråta över min nu inte längre vän.
- 16 Att han inte förtjänade mig.
- 17 Biblioteket är ett bra ställe för ensamtid.
- 18 Göra det tydligt tidigt för mina nikotinberoende vänner att jag inte tänker följa med dem ut varje halvtimme när de behöver röka, särskilt inte under vintern.
- 19 Anta att musikeleverna är för coola för mig.
- 20 Bli kär i en väldigt o-cool musikelev.
- 21 Jag är fördomsfull.

- 22 Att jag inte förtjänar honom.
- 23 Trots att vi bor i ett nordiskt land där vädret inte drastisk har ändrats sen istiden så verkar inte SL ha listat ut att det snöar på vintern ännu.
- 24 Första snön betyder att bussarna inte tar mig till skolan.
- 25 Dela en uber med en främling vars ansikte är dekorerat med en knivtatuering.
- 26 Skapa nya vänner i en uber.
- 27 Hälsa på katthemmet där min Uber-vän jobbar.
- 28 Det är möjlig att ensam dricka en hel back julmust på en dag.
- 29 Vårterminen är betydligt svårare än höstterminen.
- 30 Vissa människor har svårt att skaffa vänner.
- 31 Vissa människor vet mer än alla skolans lärare.
- 32 Jag vet inte mer än skolans lärare.
- 33 En lärares dialekt kan göra eller förstöra ett helt ämne.
- 34 Att gå med i skoltidningen kan vara rätt kul.
- 35 "Taco-kvällar" slutar med gurkor formade i ett kommunistktecken fast tryckta på min fönsterruta (tack Carl).
- 36 Måla med oljefärger.
- 37 Jag föredrar akrylfärger.
- 38 Att flytta ihop med en kille.
- 39 Pasta och pesto är en bra studentmat.
- 40 Att sakna skolan på sommarlovet.
- 41 Förlora vänner.
- 42 Skaffa nya.
- 43 Att vara sjuk i influensan 3 veckor i rad.
- 44 Min pojkvän är riktigt dålig på att göra te men sitter uppe med mig när jag hostar hela natten.
- 45 Konstutställningar på moderna museet är gratis för studenter.
- 46 Färga en väns hår.
- 47 Jag vill jobba med konst.
- 48 Starta upp en liten second-handaffär på skolan med mina vänner.
- 49 Bli intervjuad om affären.
- 50 Det blir bättre.

Vill du bidra med material till skoltidningen?

Kontakta Fredrik Karlsson
Fredrik.karlsson@fryshuset.se
073 950 24 68

Läs mer på
skolbloggen
frysen.se

Har vi din utbildning?

Snickra ihop dina år hos oss! Utgå från ditt drömprogram eller börja med en passion.

Program

Passion

Testa på: [gymnasiet.fryshuset.se/
har-vi-din-utbildning](https://gymnasiet.fryshuset.se/har-vi-din-utbildning)

